

Politični pregled.

Hrvaško vseučilišče. — Govori se za gotovo, da bode že v proračunu za drugo leto, katerega v kratkem predloži hrvaška vlada saboru, mej izrednimi stroški 300.000 gl. odmenjenih za osnovo zdravniške fakultete na zagrebškem vseučilišču. Potem bi bilo torej v ta namen že na razpolago pol milijona goldinarjev, ker se je 200.000 gl. že nabralo. Ker so letos začeli zidati tudi veliko bolnico, kjer bode prostora za kliniko, je pač upati, da se v treh letih že lahko začne z osnovo medicinske fakultete. S tem bi bilo vseučilišče popolno. Želeti bi pač bilo, da bi se tudi cislajtanskem Slovencem in Hrvatom dovolilo pohajati v zdravniško fakulteto v Zagrebu, ker tako hitro še ne dobimo vseučilišča v Ljubljani. Zdravništvo je pač taka stroka, ki se bode na Hrvaškem pač učila ravno tako, kakor se drugod, njen pouk ni odvisen od državne uredbe.

Vašaty je začel po volilnih shodih borbo proti realitom. Ker so realisti največ profesorji, priporoča ta češki radikalec volilcem, da naj ne volijo uradnikov in profesorjev, ki niso dovolj neodvisni, da bi mogli začeti najskrajnejšo opozicijo proti vladi. Taki profesorji in uradniki ovirajo mladočeški klub, da se ne more odločiti za noben odločen korak. To sumničenje profesorjev in uradnikov, da niso sposobni za poslanstvo, je vzbudilo veliko nevoljomej češkim uradništvom, ker je mej njim več mož, ki so svojo značajnost že večkrat odločno pokazali, naj je to bilo tudi v njih škodo.

Chlumecky. — Nemški nacijonanci so dolgo že nevoljni na Chlumeckega in druge liberalce, ker ne branijo dovolj odločno nemških narodnih predpravic. To smo videli že na shodu v Gradci, kjer so bili po koaliciji, ki se ne upre z vso odločnostjo slovenskim paralelkam na gimnaziji v Celji. Najhuje je pa Chlumecky se zagrešil pri banketu poslancev v Levovu. Proslavljal je povzdigo gališkega šolstva poslednjih dvajset let, to je v času, ko se je v Galiciji odpravila nemščina iz ljudskih šol, popoljšale skoro vse nemške gimnazije in poprej nemški vseučilišči v Galiciji. To je nemškim nacijonalcem le preveč, da si upa kdo proslavljati kako dobo, ko so se tako pomanjšavale nemške predpravice. Za to so vsi jedini v tem, da Chlumecky ni več pravi Nемец.

Nemški Dunaj. — Koalicija je nekaterim Poljakom kar zmedla glave. Po poljskih listih je navdušenje za Nemce nenavadno veliko. Da pri tem udrihajo po Čehih, je čisto naravno. Neki prvak poljskih listov je čutil tudi potrebo zagovarjati nemški značaj Dunaja. Poljski pravi ta list, ne mislijo na Dunaji osnovati svojega konzumnega društva, nobene poljske šole, in tudi ne mislijo Dunaja zalagati s svojimi kuharicami, da bi mu dali slovanski značaj. Po poljskih nazorih je Dunaj bil od nekdanj nemško mesto. Vse to je naperjeno proti Čehom, ki se tudi na Dunaji potegujejo za svoje pravice. Kdo ve, če se Poljaki, še ne bodo kdaj kesali tacega navdušenja za Nemce. Nemci se na pr. v Šleziji nikakor ne kažejo posebno prijazne Poljakom. Pa kdo ve, če ni pod koalicijo že Šlezija za Poljake čisto nemška dežela.

Italija. — Crispi je zmagal. Vse vladne finančne predloge sprejele so se nespremenjene s 180 proti 74 glasom. To je večina, na katero pač ni mislila vlada nobenkrat. Carnotov umor je veliko pripomogel vladi do te znatne večine. Je pa s temi finančnimi predlogami dosežen namen in se bo Italija po teh predlogih zares financijelno rehabilitirala, to je pa zopet drugo vprašanje. Revnega stanja dosedanjega krivi so bili največ previsoki davki, ki so se nakladali ljudstvu. Po novih finančnih predlogah so se pa davki še pomnožili, prihranilo se glede stroškov ni dosti. Jasno je torej, da s temi vladnimi finančnimi predlogi Italiji ni dosti pomagane. Lahko se zgodi, da Italija financijelno še huje pade in potem bo sprevidela, da ni druge poti, kakor da zmanjša vojsko in s tem kaj prihrani.

Anglija. — Kakor znano se je pred nedolгим časom vodja liberalne stranke na Angleškem in ministerski predsednik Gladstone podvrgel očesni operaciji, ki je dobro izpala. Zaradi te bolezni obustavil je tudi začasno svoje politično delovanje, vendar se je pa sploh mislilo, da bo Gladstone še pričel delovati na političnem polju, kakor hitro se popolnoma ozdravi. Te dni pa se je na nekem liberalnem zborovanju v Edinburgu naznanilo, da Gladstone ne misli več na to, da bi se zopet začel baviti s politikom. S tem završuje se torej politična delavnost, s kakoršno se ni mogel dozdat noben angleški državnik pohvaliti. Gladstone, ki je sedaj star 85 let, deloval je na političnem polju svojih 61 let, kajti v svojem 23 letu bil je izvoljen že v poslansko zbornico. Ministerski predsednik je bil Gladstone štirikrat.

Azija. — Mej Japonci in Kitajci utegne priti do vojne in sicer zaradi države Koreja. Nekak vrhovni gospodar čez to lepo in bogato državo je kitajski cesar, Japonci bi pa jo radi za se pridobili, kar so že večkrat a brezuspešno skušali. Pri tej priliki je bilo pobitih in oropanih ondi tudi nekaj Japoncev. Japonska vlada je povabila kitajsko vlado, da naj glasom pogodbe sklenjene mej seboj skupno intervenirati v Koreji. Kitajska vlada je to ponudbo zavrnila, vsled česar je japonska vlada na svojo pest jela postopati v Koreji in poslala tja 6 000 mož. Po vzgledu Japoncev storila je tako tudi kitajska vlada. V Koreji stojita si torej sedaj japonska in kitajska vojska nasproti, vsaka hoteča za se resolucijo na Koreji izkoristiti. Po najnovejših poročilih je vojska neizogibna. Za Evropo je ta vojska v toliko pomenjiva, ker imata svoje interese ondi tudi Anglija in Rusija. Rusija bi namreč tudi rada za se pridobila Korejo, če bo pa ta to skušala, postavila se ji bo po robu Anglija, ki mora varovati svoje interese v Velikem oceanu.

Obrtnija.

Črno barvanje kosti, slonove kosti in roga.

Večkrat je potrebno v raznih obrtih, da se kosti črno pobarvajo. Zato rabijo navadno črnino modrega lesa, ki se dobi, če se modri les kuha v vodi in pridenejo primerno kovinske soli ali okisovalna sredstva, ki dajo barvilu črno barvo. Nahaja se pa še več družih načinov v črno barvanje teh stvari, ki so pa manj znani.

Če rog namakamo najpoprej v raztopljeni solitarnokislega živega srebra in potem v raztopljeni srebrnega amonijuma, postane podoben bizonovemu rogu.

Posebno dober je pa za tako črno barvanje kosti v vodi raztopljeni nigrozin. Napraviti se mora močna raztoplina te snovi. Kost se poprej mora popolnoma oprostiti vsake tolšče, ker sicer se to barvilo ne prime. Koščene stvari, ki se hočejo črno pobarvati kuhajo se v taki raztopljeni: Slonove kosti pa ne smemo kuhati v teh raztopljeni, ker bi se stopile ob veliki vročini. Denemo jo zatorej v 30° C. gorko raztoplino, v kateri leži po več ur in s tem dobi popolnoma črno barvo.

Da se kosti oproste tolšče, se morajo dolgo kuhati v vodi, katero večkrat zamenjavamo. Oprostiti tolšče moramo kosti vselej, ako jih barvamo s kako barvo, ne le pri tem barvanju.

Roga pa vendar ne moremo pobarvati z omenjenim barvilom. Rog denemo v ta namen v raztoplino natrij-